

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ และการออกบัตร
การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสถานะสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัวคนพิการ

พ.ศ. ๒๕๕๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนา
คุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิ
และเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย
คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
แห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตร
การกำหนดสิทธิหรือการเปลี่ยนแปลงสิทธิ การขอสถานะสิทธิของคนพิการ และอายุบัตรประจำตัว
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
และให้หมายความรวมถึงสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัด

ข้อ ๔ คนพิการซึ่งมีสัญชาติไทยไม่ว่าจะอยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่น อาจยื่น
คำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการต่อสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือหน่วยงานภาครัฐอื่นตามที่เลขาธิการ
หรือผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด แล้วแต่กรณี

ให้บัตรประจำตัวคนพิการมีอายุหกปีนับแต่วันที่ออกบัตร

ข้อ ๕ ในกรณีที่คนพิการเป็นผู้เยาว์ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนไร้ความสามารถ
หรือในกรณีที่คนพิการมีสภาพความพิการถึงขั้นไม่สามารถไปยื่นคำขอด้วยตนเองได้ ผู้ปกครอง
ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการแล้วแต่กรณี ยื่นคำขอแทนได้

ข้อ ๖ การยื่นคำขอมิบัตรประจำตัวคนพิการ ให้คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๕ ยื่นคำขอตามแบบที่เลขาธิการกำหนดพร้อมด้วยเอกสารหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการ หรือสำเนาสูติบัตรของคนพิการ

(๒) สำเนาทะเบียนบ้านของคนพิการ

(๓) รูปถ่ายขนาด ๑ นิ้ว ถ่ายมาแล้วไม่เกิน ๖ เดือน จำนวน ๒ รูป

(๔) ใบรับรองความพิการรับรองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของสถานพยาบาลของรัฐ หรือสถานพยาบาลเอกชนที่เลขาธิการประกาศกำหนด เว้นแต่กรณีสภาพความพิการที่สามารถเห็นได้โดยประจักษ์ไม่ต้องมีใบรับรองความพิการก็ได้ ทั้งนี้ ตามแบบและรายละเอียดที่เลขาธิการประกาศกำหนด

ในกรณีบุคคลตามข้อ ๕ ยื่นคำขอแทนคนพิการ ให้นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาทะเบียนบ้านของบุคคลนั้น และหลักฐานอื่นที่แสดงให้เห็นว่าได้รับมอบอำนาจจากคนพิการ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับคนพิการเนื่องจากเป็นผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ดูแลคนพิการแล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ ให้สำนักงานหรือหน่วยงานภาครัฐที่รับคำขอดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารหลักฐานของผู้ยื่นคำขอ ในกรณีเอกสารหลักฐานไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้แจ้งผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องครบถ้วนภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าไม่ประสงค์จะมีบัตรประจำตัวคนพิการตามคำขอ

เมื่อเอกสารหลักฐานถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้เสนอความเห็นต่อนายทะเบียนเพื่อพิจารณาออกบัตรประจำตัวคนพิการตามคำขอ โดยระบุรายละเอียดเกี่ยวกับประเภทและลักษณะความพิการไว้ด้วย

ข้อ ๘ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอตามข้อ ๗ แล้ว ให้พิจารณาออกบัตรประจำตัวคนพิการตามคำขอโดยเร็ว และแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันพิจารณาคำขอเสร็จ

ในกรณีนายทะเบียนออกบัตรประจำตัวคนพิการตามคำขอ ให้แจ้งสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติและสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ซึ่งคนพิการนั้นมีภูมิลำเนาอยู่เพื่อรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลกลางและฐานข้อมูลคนพิการประจำจังหวัดนั้น

ข้อ ๕ ในกรณีบัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ ชำรุด สูญหาย หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับคนพิการ ให้คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๕ ยื่นคำขอต่อนายทะเบียนเพื่อขอมีบัตรประจำตัวคนพิการใหม่ได้ ทั้งนี้ ให้นำเอกสารหลักฐานตามข้อ ๖ (๑) (๒) และ (๓) ไปประกอบการพิจารณาด้วย

ในกรณีบัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ ให้คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๕ ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการใหม่ก่อนวันที่บัตรประจำตัวคนพิการหมดอายุ

ข้อ ๑๐ ในกรณีนายทะเบียนไม่ออกบัตรประจำตัวคนพิการที่ยื่นตามข้อ ๖ หรือตามข้อ ๕ ให้ผู้ยื่นคำขอมีสภานิติบุคคลเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนจังหวัดซึ่งรับคำขอนั้น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว

ให้นายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง พิจารณาคำอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ได้รับคำอุทธรณ์ดังกล่าว แล้วให้แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์พร้อมเหตุผลเป็นหนังสือต่อผู้อุทธรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พิจารณาอุทธรณ์เสร็จ

คำวินิจฉัยของนายทะเบียนตามวรรคสอง ให้เป็นที่สุด

ข้อ ๑๑ ในกรณีคนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการถึงแก่ความตายหรือได้รับการฟื้นฟูจนไม่มีสภาพความพิการ หรือมีความประสงค์จะยกเลิกการมีบัตรประจำตัวคนพิการ ให้ผู้มีบัตรประจำตัวคนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๕ แจ้งต่อนายทะเบียนเพื่อจำหน่ายออกจากทะเบียนบัตรประจำตัวคนพิการต่อไป

ข้อ ๑๒ คนพิการซึ่งมีบัตรประจำตัวคนพิการตามระเบียบนี้ มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ ตลอดจนสวัสดิการและความช่วยเหลืออื่นจากรัฐ ตามมาตรา ๒๐ หรือตามกฎหมายอื่นกำหนด

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิตามข้อ ๑๒ ให้สำนักงานจัดทำคู่มือการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิทธิดังกล่าว ทั้งนี้ คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๕ อาจยื่นคำขอให้มีการกำหนดสิทธิหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิต่อหน่วยงานของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ หรือตามกฎหมายอื่นกำหนด หรือตามที่คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่มีการกำหนดสิทธิหรือเปลี่ยนแปลงสิทธิตามคำขอตามข้อ ๑๒ แล้ว ถ้าประสงค์จะขอสละสิทธินั้น ให้คนพิการหรือบุคคลตามข้อ ๕ แล้วแต่กรณี แจ้งความประสงค์ สละสิทธินั้นเป็นหนังสือต่อหน่วยงานของรัฐซึ่งกำหนดสิทธิหรือเปลี่ยนแปลงสิทธินั้น

ข้อ ๑๕ ให้เลขาธิการรักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจกำหนดแบบบัตรประจำตัว คนพิการ ตลอดจนแบบเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ รวมทั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติ ใด ๆ เพื่อพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดทำบัตรประจำตัวคนพิการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ